

Rapportversie 1.0 - 19 januari 2021

WCAG 2.1 onderzoek

www.lkca.nl

Niveau AA

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Onderzoeksresultaat	4
Principe 1 Waarneembaar	5
Richtlijn 1.1 Tekstalternatieven	5
Richtlijn 1.2 Op tijd gebaseerde media	8
Richtlijn 1.3 Aanpasbaar	13
Richtlijn 1.4 Onderscheidbaar	21
Principe 2 Bedienbaar	34
Richtlijn 2.1 Toetsenbordtoegankelijke	34
Richtlijn 2.2 Genoeg tijd	37
Richtlijn 2.3 Toevallen	40
Richtlijn 2.4 Navigeerbaar	40
Richtlijn 2.5 Inputmodaliteiten	47
Principe 3 Begrijpelijk	52
Richtlijn 3.1 Leesbaar	52
Richtlijn 3.2 Voorspelbaar	54
Richtlijn 3.3 Assistentie bij invoer	57
Principe 4 Robuust	62
Richtlijn 4.1 Compatibel	62
Onderzoeksgegevens	67
Opdrachtgever	67
Type onderzoek	67
Onderzoeksdatum	67

Toegepaste norm	67
Evaluatiemethode	67
Scope van het onderzoek	67
Steekproef	68
Gebruikte technieken	68
Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning	68
User Agents	68
Afhankelijke technologie	69

Inleiding

Het toegankelijkheidsonderzoek naar www.lkca.nl is afgerond op 19 januari 2021. Dit onderzoek laat zien in hoeverre deze op dit moment voldoet aan de internationaal geaccepteerde toegankelijkheidsrichtlijnen (WCAG 2.1). Een terugkoppeling van de hoofdzaken uit het onderzoek en de mogelijke vervolgstappen op basis hiervan staan in de managementsamenvatting.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De richtlijnen zijn opgedeeld in vier principes (Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust). Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in meetbare succescriteria. Omdat WCAG techniek-onafhankelijk is opgesteld, kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden onderzocht.

De beschrijving van de succescriteria zijn in dit rapport ingekort. Volledige beschrijvingen zijn te vinden in de [WCAG documentatie](#). In het rapport geven we tevens bij ieder succescriterium een algemene toelichting. Hoewel de WCAG norm duidelijk genoeg is om onderzoeken goed te kunnen uitvoeren, kan de beoordeling van succescriteria op detailniveau de komende tijd veranderen. Zo is het mogelijk dat door voortschrijdend inzicht iets dat nu is afgekeurd, bij een volgend onderzoek wordt goedgekeurd en vice versa.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt. Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, dient er rekening gehouden te worden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Zijn er naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kan er met ons contact worden opgenomen via toetsing@accessibility.nl of 030 - 239 82 70.

Voor (structurele) ondersteuning bij het toegankelijk maken van de digitale dienstverlening, kan er met onze servicedesk contact worden opgenomen via service@accessibility.nl of 030 - 239 82 70.

Onderzoeksresultaat

De onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal succescriteria waar op dit moment aan wordt voldaan: 24 van de 50 succescriteria zijn als voldoende beoordeeld. Op de volgende pagina's worden de gevonden bevindingen per succescriterium toegelicht.

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	4 / 9	2 / 11	6 / 20
Bedienbaar	7 / 14	2 / 3	9 / 17
Begrijpelijk	4 / 5	4 / 5	8 / 10
Robuust	0 / 2	1 / 1	1 / 3
Totaal	15 / 30	9 / 20	24 / 50

PRINCIPE 1

Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze

RICHTLIJN 1.1

Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

SUCCESCRITERIUM 1.1.1 (NIVEAU A)

Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient, behalve voor de hierna vermelde situaties.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/> staat aan de rechterkant een afbeelding van tekst met 'Cultuur + Educatie nummer 55'. Deze afbeelding heeft geen goed tekstalternatief. De zichtbare tekst moet minimaal terug komen in het tekstalternatief. Deze afbeelding is ook een link en heeft dezelfde linktekst als het tekstalternatief. Dit wordt nu dubbel voorgelezen door hulpsoftware en kan hinderlijk zijn voor blinden.

Dit geldt ook voor de afbeeldingen 'Schrijf je in voor onze nieuwsbrief!'. En de afbeelding van tekst daaronder 'December 2020.....'

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/contact/> staat een afbeelding van een kaart als link zonder tekstalternatief. Als een afbeelding als link wordt gebruikt, moet in de alt-tekst het doel van de link staan beschreven. Mensen die niet kunnen zien gebruiken deze tekst namelijk als linktekst. Het doel van de link is in deze situatie belangrijker dan wat er op de afbeelding te zien is.

Op pagina <https://www.lkca.nl/artikel/werken-aan-cultureel-vermogen/> staat aan de linker kant een afbeelding naast het woord 'artikel'. Deze afbeelding heeft een tekstalternatief. Deze afbeelding kan gezien worden als decoratief en heeft dan geen tekstalternatief nodig. Ook omdat de zelfde tekst naast de afbeelding staat. Anders wordt het dubbel voorgelezen door voorleessoftware en dit kan hinderlijk zijn voor blinden. Dit komt op meerdere pagina's voor met meerdere verschillende afbeeldingen zoals bijvoorbeeld 'publicatie', 'agenda' en 'opinie'.

Onderaan de pagina staan vijf smileys om aan te geven of het artikel interessant was. Deze smileys hebben geen tekstalternatief. Dit komt op meerdere pagina's voor zoals <https://www.lkca.nl/opinie/oproep-investeer-juist-in-deze-moeilijke-tijd-in-cultuuronderwijs/>

Op pagina <https://www.lkca.nl/opinie/oproep-investeer-juist-in-deze-moeilijke-tijd-in-cultuuronderwijs/> staat een afbeelding van de tekst 'Cultureel Kapitaal. Debat over cultuureducatie en cultuurparticipatie.'. Deze afbeelding heeft geen tekstalternatief en heeft dit wel nodig. Hierin moet minimaal de tekst van de afbeelding in voorkomen.

Op pagina <https://www.lkca.nl/agenda/inclusief-leiderschap-mentale-programmering-en-visieontwikkeling/> staat een

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

afbeelding zonder tekstalternatief. Deze afbeelding heeft logo's. Logo's zijn altijd informatief en hebben een tekstalternatief nodig.

Het pdf document <https://www.lkca.nl/wp-content/uploads/2020/06/Educatie-en-participatie-in-advies-Raad-voor-Cultuur-per-sector-2021-2024.pdf> heeft rechtsonder het logo van LKCA staan. Dit logo is niet getagd. Een logo is altijd informatief en met getagd worden als figure met een goed beschrijvend tekstalternatief.

Ook staan er afbeeldingen van tabellen in het document. Deze afbeeldingen hebben geen goed beschrijvend tekstalternatief. Hier kunnen beter gewoon tabellen van gemaakt worden.

In het pdf document <https://codedi.nl/wp-content/uploads/2020/12/Inclusief-Leiderschap-AvC.pdf> is de eerste pagina opgemaakt als figure zonder tekstalternatief. Op de pagina staan teksten die nu niet worden door gegeven aan hulpsoftware. Deze afbeelding moet een goed tekstalternatief krijgen.

Op de pagina staan ook drie logo's. Logo's zijn altijd informatief en moeten apart getagd worden als figure met een goed beschrijvend tekstalternatief. Het logo van 'BeHr' is apart getagd maar zonder tekstalternatief.

Op pagina drie staan twee afbeeldingen die gezien kunnen worden als decoratief. Ze zijn nu getagd als figure zonder tekstalternatief. Deze kunnen beter opgemaakt worden als artifact zodat hulpsoftware weet dat het de afbeeldingen kan negeren.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de vierde pagina staan afbeeldingen van personen getagd als figure zonder tekstalternatief. Afbeeldingen van personen zijn altijd informatief en hebben een tekstalternatief nodig.

Uitleg van dit succescriterium

Alle belangrijke niet-tekstuele content zoals afbeeldingen, knoppen en formulier invoervelden, moeten een tekstueel alternatief of naam hebben. Dan kan de voorleessoftware van blinde bezoekers die informatie namelijk voorlezen. Voor sommige niet-tekstuele content, zoals video en audio, zijn aparte succescriteria (1.2.1 tot en met 1.2.5). Voor succescriterium 1.1.1 hoeft daarom alleen een beschrijvende naam boven die content geboden te worden.

Voor informatie over CAPTCHA, zie het desbetreffende artikel op onze website: www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/captcha

RICHTLIJN 1.2

Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

SUCCESSCRITERIUM 1.2.1 (NIVEAU A)

Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Dit succescriterium heeft betrekking op alles wat alleen geluid is (dus zonder beeld) of alleen videobeeld (dus zonder geluid). Hiervoor dient een volledig uitgeschreven tekst te worden geboden, zodat dezelfde informatie ook voor dove en blinde bezoekers beschikbaar is. Bij alleen videobeeld mag ook een geluidspoor worden geboden, waarmee alle visuele informatie aan blinde bezoekers wordt voorgelezen.

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op:
www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

SUCCESCRITERIUM 1.2.2 (NIVEAU A)

Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Voor alle gesproken tekst en andere belangrijke geluiden in een video dient ondertiteling geboden te worden. Op die manier is de informatie ook beschikbaar is voor bezoekers die doof of slechthorend zijn. Er is een uitzondering, waarbij geen ondertiteling geboden hoeft te worden: als concreet is aangegeven dat de video een media-alternatief is voor de tekst op de pagina én de video ook niet meer informatie geeft dan die tekst.

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op:
www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

SUCCESSCRITERIUM 1.2.3 (NIVEAU A)

Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op onderstaande pagina staan video's. Deze video's hebben geen audiodescriptie of media-alternatief. Dit is nodig voor blinden, zodat zij de informatie die in beeld komt in de video ook meekrijgen. Audiodescriptie is een (extra) audiospoor waarin verteld wordt wat erin beeld te zien is. Het gaat hier niet alleen om teksten en logo's die in beeld komen, maar ook alle andere belangrijke visuele informatie die nodig is om de video te begrijpen. Een media-alternatief kan een transcript zijn; dit is een

---

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

uitgeschreven tekst waarin staat wat er in beeld te zien en te horen is. Bijvoorbeeld de tekst aan het eind van de tweede video met de logo's. Dit wordt nu niet doorgegeven aan blinden.
<https://www.lkca.nl/artikel/werken-aan-cultureel-vermogen/>

Uitleg van dit succescriterium

Audiodescriptie is gesproken tekst die is toegevoegd aan het standaard audiospoor om belangrijke visuele details te beschrijven, die niet vanuit het standaard audiospoor alleen te begrijpen zijn. Vaak kan audiodescriptie in een videospeler aan of uit worden gezet. De audiodescriptie is belangrijk voor blinde bezoekers, die niet kunnen zien wat in beeld gebeurt/verschijnt.

Voor succescriterium 1.2.3 (niveau A) zijn twee uitzonderingen, waarbij geen audiodescriptie nodig is:

1. Er wordt een uitgeschreven transcript geboden. Dit transcript dient alle informatie in de video (dus beeld en geluid) in de juiste volgorde bevatten.
2. Als concreet is aangegeven dat de video een media-alternatief is voor de tekst op de pagina én de video ook niet meer informatie geeft dan die tekst.

LET OP: bovenstaande uitzonderingen gelden niet voor succescriterium 1.2.5 (niveau AA).

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op:
www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

SUCCESCRITERIUM 1.2.4 (NIVEAU AA)

Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Voor alle gesproken tekst en andere belangrijke geluiden in een live video dient ondertiteling geboden te worden. Het doel van dit succescriterium is om mensen die doof of slechthorend zijn in staat te stellen live video's te bekijken.

SUCCESCRITERIUM 1.2.5 (NIVEAU AA)

Audiodescriptie (vooraf opgenomen)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op onderstaande pagina staan video's. Deze video's hebben geen audiodescriptie. Dit is nodig voor blinden, zodat zij de informatie die in beeld komt in de video ook meekrijgen. Audiodescriptie is een (extra) audiospoor waarin verteld wordt wat erin beeld te zien is. Het gaat hier niet alleen om teksten en logo's die in beeld

---

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

komen, maar ook alle andere belangrijke visuele informatie die nodig is om de video te begrijpen. Dit is hetzelfde als bij succescriterium 1.2.3, maar voor dit succescriterium is het niet langer toegestaan om een uitgeschreven tekst aan te bieden, maar is een audiodescriptie verplicht. Bijvoorbeeld de tekst aan het eind van de tweede video met de logo's. Dit wordt nu niet doorgegeven aan blinden. <https://www.lkca.nl/artikel/werken-aan-cultureel-vermogen/>.

Uitleg van dit succescriterium

Audiodescriptie is gesproken tekst die is toegevoegd aan het standaard audiospoor om belangrijke visuele details te beschrijven, die niet vanuit het standaard audiospoor alleen te begrijpen zijn. Vaak kan audiodescriptie in een videospeler aan of uit worden gezet. De audiodescriptie is belangrijk voor blinde bezoekers, die niet kunnen zien wat in beeld gebeurt/verschijnt.

In tegenstelling tot succescriterium 1.2.3 (niveau A), is er voor succescriterium 1.2.5 (niveau AA) geen uitzondering mogelijk en dient altijd audiodescriptie geboden te worden (indien nodig).

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videtutorial

RICHTLIJN 1.3

Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/> staan er in de uitgeklapte menu's zichtbare koppen, zoals 'Thema's' en 'Werkveld' onder 'Kennis'. Deze zichtbare koppen zijn in de code niet opgemaakt als koppen en dit moet zodat deze structuur ook doorgegeven wordt aan hulpsoftware.

Dit komt ook voor in de footer. Bijvoorbeeld 'Bezoekadres', 'Postadres' zijn zichtbare koppen die hier opgemaakt zijn met het strong element. Het strong of em element kan gebruikt worden om nadruk aan een woord te geven. Dan wordt het door voorleessoftware ook met nadruk voorgelezen. Dit is dus bedoeld voor tekst die nadruk nodig heeft, niet om de tekst te stylen. Hier moeten de zichtbare koppen ook opgemaakt worden als html koppen.

In de blokken met artikelen staan ook zichtbare koppen die niet zijn opgemaakt als koppen.

Op pagina <https://www.lkca.nl/publicaties/nieuwsbrief/> is voor het formulier een tabel gebruikt om te stylen. Een tabel is hiervoor niet bedoeld. Een tabel is voor tabeldata. Hier kan het nu verwarrend zijn voor blinden, omdat het ook gaat om tabellen in een tabel. Aangeraden wordt om dit niet met een tabel op te maken.

Op pagina <https://www.lkca.nl/?s=corona> staan verschillende links met tekst. Deze teksten hebben allemaal een zichtbare kop die niet is opgemaakt als kop. Dit moet wel.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/artikel/werken-aan-cultureel-vermogen/> is de tekst tussen de video's opgemaakt met het strong element. Het strong of em element kan gebruikt worden om nadruk aan een woord te geven. Dan wordt het door voorleessoftware ook met nadruk voorgelezen. Dit is dus bedoeld voor tekst die nadruk nodig heeft, niet om de tekst te stylen. Als een hele alinea met het strong of em element is omringd om het dik / schuingedrukt te stylen, wordt de hele tekst met nadruk voorgelezen en dat is dus niet de bedoeling.

Aan de linkerkant staat de naam van de persoon op de afbeelding. Deze naam ziet eruit als een kop maar is in de code niet opgemaakt als een kop. Dit moet wel.

Op pagina <https://www.lkca.nl/categorie/thema/ckv/?n=faq> zijn de antwoorden van de vragen niet consequent opgemaakt. Het antwoord van de eerste vraag is netjes opgemaakt met h-elementen en p-elementen. Bij de vragen daaronder zijn sommige alinea's wel opgemaakt met p-elementen en sommige niet. Aangeraden wordt om consequent te zijn.

Op pagina <https://www.lkca.nl/experts/> zijn de zichtbare koppen (de namen van de personen) in de code niet opgemaakt als html koppen. Dit moet wel.

In het pdf document <https://www.lkca.nl/wp-content/uploads/2020/06/Educatie-en-participatie-in-advies-Raad-voor-Cultuur-per-sector-2021-2024.pdf> zijn de zichtbare koppen niet opgemaakt als koppen. Dit moet wel.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Het document heeft op meerdere pagina's een afbeelding van een tabel staan. Deze tabellen hebben geen goed tekstalternatief en kunnen beter gewoon opgemaakt worden als een tabel.

In het pdf document <https://codedi.nl/wp-content/uploads/2020/12/Inclusief-Leiderschap-AvC.pdf> is op de eerste pagina de tekst opgemaakt zoals de tekst zichtbaar is. Hierdoor wordt het niet op een goede manier voorgelezen.

In het document staan zichtbare koppen die in de code niet zijn opgemaakt als koppen. Dit moet wel.

Op de vijfde pagina staat een zichtbare lijst die niet is opgemaakt als een lijst. Dit moet wel.

Uitleg van dit succescriterium

Alle informatie die visueel wordt overgedragen, dient ook tekstueel of semantisch (in betekenisvolle code) te worden overgedragen. Op deze manier kan de informatie ook aan blinde bezoekers worden voorgelezen. Let in het bijzonder op het volgende:

Gebruik correcte lijstopmaak, namelijk `<ul>` voor ongeordende lijsten en `<ol>` voor geordende lijsten. Maak lijstitems op met `<li>` elementen. Gebruik `<dl>`, `<dt>` en `<dd>` voor definitielijsten.

Uitleg van dit successcriterium

Maak alle koppen correct op, namelijk met <h1> tot en met <h6> elementen. Gebruik <caption> voor de kop van een tabel en <legend> voor de kop van een groep (<fieldset>) formulervelden.

Gebruik <table> voor datatabellen. Maak rij- en kolomkoppen op met <th> en datacellen met <td>. Voeg zo nodig het attribuut scope of de attributen id en headers toe om associaties te maken. Zeer eenvoudige datatabellen van 2 kolommen, zonder kolomkoppen hebben geen rijkoppen nodig.

Bied namen aan invoervelden en groepeer bij elkaar horende velden. Zie voor meer informatie ons artikel: www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

SUCCESCRITERIUM 1.3.2 (NIVEAU A)

Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit successcriterium.

In het pdf document <https://codedi.nl/wp-content/uploads/2020/12/Inclusief-Leiderschap-AvC.pdf> is op de tweede pagina de leesvolgorde niet goed.

Uitleg van dit success criterium

Content dient in een betekenisvolle volgorde in de broncode te staan. De voorleessoftware van blinde bezoekers kan de informatie dan correct voorlezen. Een voorbeeld waarbij dit verkeerd gaat: wanneer op een vraagteken-icoon wordt geklikt, verschijnt visueel naast het icoon een uitleg. Deze informatie staat in de broncode echter onderaan de pagina en niet direct onder het icoon. Hierdoor kan de informatie niet direct worden voorgelezen aan blinde bezoekers.

Voor HTML-pagina's is de leesvolgorde te testen door de website zonder stylesheets te bekijken. In Firefox kan dit door in het menu te gaan naar: Beeld - Paginastijl - Geen Stijl.

SUCCESCRITERIUM 1.3.3 (NIVEAU A)

Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Instructies mogen niet alleen afhankelijk zijn van vorm, omvang, locatie, oriëntatie of geluid. Meer toelichting:

Uitleg van dit successcriterium

Vorm:

Denk aan bijvoorbeeld een legenda: informatie door stippellijnen, driehoeken etc. dient ook tekstueel overgebracht te worden.

Omvang:

Bijvoorbeeld: hoe groter een zoekwoord getoond wordt, hoe meer resultaten er voor zijn. Die informatie dient ook tekstueel te worden overgebracht.

Locatie:

'Links vind je gerelateerde artikelen' is bijvoorbeeld niet te begrijpen voor blinde bezoekers, tenzij 'gerelateerde artikelen' ook bovenaan die lijst met artikelen staat.

Symbolen en iconen:

Bied altijd een goed tekstueel alternatief, zodat de informatie ook aan blinde bezoekers kan worden voorgelezen (zie ook successcriterium 1.1.1)

Geluid:

Dit komt niet vaak voor. Denk bijvoorbeeld aan geluid dat aangeeft dat een quiz-vraag goed is beantwoord. Deze informatie dient ook tekstueel te worden geboden.

Oriëntatie:

Dit komt ook niet vaak voor. Denk aan bijvoorbeeld een icoon dat schuin een andere betekenis heeft, dan rechtopstaand.

Voor eisen met betrekking tot kleur zie Richtlijn 1.4.

SUCCESSCRITERIUM 1.3.4 (NIVEAU AA)

Oriëntatie

De weergave en bediening van content is niet beperkt tot een enkele schermstand, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke schermstand essentieel is.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Voorbeelden waarbij een specifieke schermstand essentieel is, zijn een bankoverschrijving, piano-toepassing, dia's voor een projector of televisie of VR-content (Virtual Reality) waarbij de binaire schermstand niet van toepassing is.

SUCCESCRITERIUM 1.3.5 (NIVEAU AA)

Inputdoel identificeren

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie over de gebruiker wordt verzameld, kan door software worden bepaald.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op <https://www.lkca.nl/publicaties/nieuwsbrief/> pagina staat een invoerformulier met invoervelden waar informatie over de gebruiker ingevuld moet worden. Het doel van deze velden kan niet programmatisch bepaald worden. Dit is nodig, zodat hulpsoftware het formulier deels automatisch kan invullen of zodat er icoontjes getoond kunnen worden om te helpen bij het

---

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

invullen. Dit kan opgelost worden door het autocomplete-attribuut te gebruiken in de invoervelden met de juiste waarden. Voor het veld voor het e-mailadres bijvoorbeeld `autocomplete="email"`. Informatie over de velden waar het autocomplete-attribuut voor gebruikt kan worden en de bijbehorende waarden staat op pagina <https://www.w3.org/TR/WCAG21/#input-purposes>.

Op pagina <https://www.lkca.nl/contact/> staat ook een invoerformulier. Hier is bij het e-mailadres wel gebruik gemaakt van autocomplete maar bij de naam niet.

Uitleg van dit successcriterium

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie over de gebruiker wordt verzameld, kan door software worden bepaald wanneer:

- De invoervelden een doel dienen dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor componenten van de gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met technologieën waarmee de verwachte betekenis van de gegevens van het invoerformulier kan worden geïdentificeerd.

RICHTLIJN 1.4

Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

SUCCESSCRITERIUM 1.4.1 (NIVEAU A)

Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/kennis/> staan in het filter vijf tabbladen. Het actieve tabblad is wit en de niet actieve tabblad is grijs. Dit verschil (actief of niet) is alleen afhankelijk van kleur verschil en kan gemist worden door kleurenblinden. Deze informatie moet ook op een andere manier overgebracht worden (ook in de code).

Uitleg van dit succescriterium

Als informatie alleen wordt overgebracht door kleurverschillen, dan kan deze informatie mogelijk niet waargenomen worden door slechtziende of kleurenblinde bezoekers. Het is daarom van belang dat de informatie ook op een andere, niet-kleurafhankelijke manier wordt overgebracht.

Voorbeelden:

- Zorg dat een link niet alleen door middel van een ander kleurgebruik herkenbaar is als link, maar tevens door onderstreping of een andere visuele hint.
- Bied informatie over de verkeerd ingevulde formulervelden niet alleen door middel van kleur ("de rode velden zijn verkeerd ingevuld"), maar ook tekstueel.

Uitleg van dit success criterium

Dit succescriterium richt zich specifiek op kleurperceptie. Andere vormen van perceptie worden behandeld in Richtlijn 1.3 inclusief softwarematige toegang tot kleur en andere codering van visuele presentatie.

SUCCESCRITERIUM 1.4.2 (NIVEAU A)

Geluidsbediening

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Omdat blinde bezoekers met voorleessoftware de website laten voorlezen, kan geluid dat automatisch afspeelt zeer storend zijn. Het beste is om geluid nooit automatisch te laten afspelen. Als dit toch wordt gedaan, zorg er dan voor dat het geluid binnen 3 seconden stopt of dat het gestopt/gebauzeerd kan worden met een knop aan het begin van de pagina. Een knop om het volume zachter te zetten of helemaal uit is ook een goede oplossing.

SUCCESCRITERIUM 1.4.3 (NIVEAU AA)

Contrast (minimum)

De visuele weergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/> heeft de witte tekst 'Samen werken aan cultuur voor iedereen' in de afbeelding een te laag contrast van 2,1:1 op de achtergrond. Dit moet minimaal 3,0:1 zijn omdat het grote tekst (>24px) betreft. Mensen die slechtziend zijn kunnen moeite hebben om tekst te lezen als het contrast van de tekst op de achtergrond te laag is.

Op pagina <https://www.lkca.nl/contact/> hebben de rode foutmeldingen een te laag contrast van 4,3:1. Dit moet minimaal 4,5:1 zijn.

Op pagina <https://www.lkca.nl/kennis/> heeft de tekst 'Verberg filter' een te laag contrast van 2,3:1 met de grijze knop. Dit komt op meerdere pagina's voor.

In het pdf document <https://codedi.nl/wp-content/uploads/2020/12/Inclusief-Leiderschap-AvC.pdf> heeft de eerste blauwe tekst een te laag contrast van 2,5:1 op de witte achtergrond. Dit komt op meerdere pagina's voor.

De rode tekst heeft een te laag contrast van 3,1:1.

De blauwe tekst 'Sessie 1' heeft een te laag contrast van 2,3:1 met de licht gekleurde achtergrond. De rode tekst 2,8:1. Dit komt op meerdere pagina's voor.

Op pagina 5 heeft de groen/blauwe tekst een te laag contrast van 2,7:1 op de licht blauwe achtergrond.

Uitleg van dit success criterium

Het doel van dit succes criterium is om voldoende contrast te bieden tussen de tekstkleur en de achtergrondkleur, zodat de tekst goed kan worden gelezen door kleurenblinde of slechtziende bezoekers.

Met het gratis programma Contrast Analyser is het mogelijk om het contrast te meten. Meer informatie: www.accessibility.nl/kennisbank/tools/kleurcontrast.

SUCCESSCRITERIUM 1.4.4 (NIVEAU AA)

Herschalen van tekst

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succes criterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/> na het inzoomen naar 200% bij een resolutie van 1024x768 is het hamburgermenu niet te bereiken en te bedienen met het toetsenbord.

De knoppen 'bewaard' en 'inloggen' zijn verdwenen. En de afbeeldingen 'Cultuur + Educatie nummer 55' en 'Schrijf je in voor onze nieuwsbrief!', welke ook een link zijn.

De tekst van de 'Cultuurkrant NL' heeft nu een te laag contrast van 1,1:1 met de achtergrond waardoor het bijna niet meer leesbaar is. En de afbeelding van de tekst aan de rechterkant daarvan staat er niet meer.

Uitleg van dit successcriterium

Voor slechtziende bezoekers is het belangrijk dat de tekst op een pagina moet kunnen worden vergroot tot 200%. Zorg ervoor dat hierbij geen informatie ontbreekt. Bijvoorbeeld wanneer tekst buiten een kader valt en daardoor niet meer te lezen is of wanneer deze buiten beeld komt te staan, zonder dat gescrold kan worden.

De pagina's kunnen eenvoudig tot 200% ingezoomd worden in Google Chrome (Windows) bij een resolutie van 1024 x 768.

SUCCESCRITERIUM 1.4.5 (NIVEAU AA)

Afbeeldingen van tekst

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, wordt tekst gebruikt in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit successcriterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/> staan meerdere afbeeldingen met tekst. Deze tekst staat nu in de afbeelding, maar kan beter als gewone tekst geplaatst worden. Op die manier kan de stijl van de tekst door slechtzienden ook aangepast worden.

Op pagina <https://www.lkca.nl/opinie/oproep-investeer-juist-in-deze-moeilijke-tijd-in-cultuuronderwijs/> staat een afbeelding van de tekst 'Cultureel Kapitaal. Debat over cultuureducatie en cultuurparticipatie.'. Deze afbeelding kan ook beter als gewone tekst geplaatst worden.

Uitleg van dit successcriterium

Voor bezoekers met een visuele beperking is het belangrijk dat tekst met HTML wordt geplaatst en niet op afbeeldingen. Tekst in HTML is namelijk met een eigen stylesheet naar wensen op te maken. In een eigen stylesheet kies je bijvoorbeeld voor- en achtergrondkleur, lettertype of lettergrootte, zodat de tekst aangepast wordt aan jouw wensen.

Een manier waarop dit eenvoudig kan worden getest, is door alles op de webpagina te selecteren (CTRL + a / Cmd + a). Doordat alles geselecteerd wordt, is direct te zien welke tekst op afbeeldingen staat en welke in HTML.

SUCCESSCRITERIUM 1.4.10 (NIVEAU AA)

Dynamisch aanpassen

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te scrollen worden weergegeven in twee dimensies nadat de gebruiker inzoomt.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit successcriterium.

Als de content wordt bekeken bij een breedte van 320 pixels, hoeft er op bijna alle pagina's alleen verticaal gescrold te worden. Alleen op pagina's <https://www.lkca.nl/publicaties/nieuwsbrief/>, <https://www.lkca.nl/kennis/> is het vereist om zowel verticaal als horizontaal te scrollen bij de formulieren. Het is de bedoeling dat er alleen verticaal gescrold hoeft te worden.

Uitleg van dit successcriterium

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te scrollen worden weergegeven in twee dimensies voor:

- Verticaal scrolbare content met een breedte gelijk aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrolbare content met een hoogte gelijk aan 256 CSS-pixels;
- Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

---

320 CSS-pixels zijn gelijk aan een beginbreedte van het weergavekader van 1280 CSS-pixels bij 400% zoom. Voor webcontent die ontworpen is om horizontaal te scrollen (bijv. verticale tekst), zijn de 256 CSS-pixels gelijk aan een beginbreedte van het weergavekader van 1024 CSS-pixels bij 400% zoom.

Voorbeeld van content die een tweedimensionale lay-out vereisen, zijn afbeeldingen, kaarten, schema's, video's, games, presentaties, gegevenstabellen en interfaces waarbij de werkbalken zichtbaar moeten blijven tijdens het manipuleren van de content.

SUCCESSCRITERIUM 1.4.11 (NIVEAU AA)

Niet-tekstueel contrast

De visuele weergave van componenten en grafische objecten hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/contact/> hebben de inputvelden een te laag contrast van 1,1:1 met de achtergrond. Dit moet minimaal 3,0:1 zijn. Dit is van belang voor slechtzienden, zij moeten het veld kunnen onderscheiden. Dit komt op meerdere pagina's voor.

Op pagina <https://www.lkca.nl/artikel/werken-aan-cultureel-vermogen/> hebben de grijze smileys een te laag contrast van 1,4:1 met de achtergrond en de gele smileys 1,1:1 met de achtergrond. Dit komt op meerdere pagina's voor.

Op pagina <https://www.lkca.nl/kennis/> heeft de knop 'Verberg filter' een te laag contrast van 2,0:1 met de achtergrond.

De checkboxen in het filter hebben een te laag contrast van 1,1:1 met de witte achtergrond.

Uitleg van dit successcriterium

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- Componenten van de gebruikersinterface
Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van het component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;

Uitleg van dit success criterium

- Grafische objecten
Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

SUCCESCRITERIUM 1.4.12 (NIVEAU AA)

Tekstafstand

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die regelhoogte, regelafstand en woordafstand ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit wanneer deze worden ingesteld of gewijzigd.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit success criterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/> als de stijlkenmerken uit dit success criterium worden toegepast, vallen veel teksten buiten de blokken.

Deze stijlkenmerken zijn van belang voor onder andere mensen met dyslexie, zodat zij de tekst beter kunnen lezen. Er mag dan geen verlies van content zijn.

Dit komt op meerdere pagina's voor.

Uitleg van dit success criterium

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende eigenschappen voor tekststijl ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit wanneer de volgende stijleigenschappen worden ingesteld of gewijzigd:

- Regelhoogte (regelafstand) op ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's op ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (tracking) op ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen woorden op ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

SUCCESSCRITERIUM 1.4.13 (NIVEAU AA)

Content bij aanwijzen of focussen

Wanneer door via de muis of toetsenbord focus aanvullende content zichtbaar wordt en vervolgens weer wordt verborgen, gelden specifieke eisen.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/> heeft het hoofdmenu uitklappende menu's. Als er over de onderdelen van het menu wordt gegaan met de muis of als deze toetsenbordfocus krijgen, klapt het menu uit. Deze content die onder hover of focus verschijnt moet volgens dit succescriterium aan drie voorwaarden voldoen. Aan twee van de drie voorwaarden wordt nu voldaan. De content is 'hoverable', dit wil zeggen dat er met de muis over de content heen kan worden gegaan zonder dat deze verdwijnt. De content is ook 'persistent', dit wil zeggen dat de content zichtbaar blijft totdat de muis of toetsenbordfocus wordt verplaatst. De content is echter niet 'dismissable'. Dit betekent dat de content niet weggehaald kan worden zonder de muis of focus te verplaatsen. Dit moet bijvoorbeeld kunnen met de Escape toets. Dit komt op meerdere pagina's voor.

Dit komt ook voor op pagina <https://www.lkca.nl/?s=corona> bij de knop 'Filter op'. Dit komt ook op meerdere pagina's voor.

Uitleg van dit successcriterium

Wanneer door het aanwijzen met de muisaanwijzer of focussen met het toetsenbord aanvullende content zichtbaar wordt en vervolgens weer wordt verborgen, gelden de volgende zaken:

- Sluiten
Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de muisaanwijzer of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;

Uitleg van dit successcriterium

- **Aanwijzen**
Wanneer door het aanwijzen met de muisaanwijzer aanvullende content zichtbaar wordt, kan de muisaanwijzer over de aanvullende content wordt verplaatst zonder dat deze verdwijnt;
- **Aanhouden**
De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de muisaanwijzer of de toetsenbordfocus wordt verplaatst, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Uitzondering: De visuele weergave van de aanvullende content wordt beheerd door de user agent en wordt niet aangepast door de auteur.

Een voorbeeld van aanvullende content die wordt beheerd door de user agent is de knopinfo in werkbalken die wordt gemaakt met behulp van het HTML-kenmerk `title`.

Aangepast knopinfo, submenu's en andere niet-modale pop-ups die worden weergegeven bij het aanwijzen met de muisaanwijzer of focussen met het toetsenbord, zijn voorbeelden van aanvullende content waarop dit criterium van toepassing is.

PRINCIPE 2

Bedienbaar

componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

RICHTLIJN 2.1

Toetsenbordtoegankelijke

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

SUCCESCRITERIUM 2.1.1 (NIVEAU A)

Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/?s=corona> is de knop 'filter op' niet met het toetsenbord te bereiken en dus te bedienen.

Op pagina <https://www.lkca.nl/artikel/werken-aan-cultureel-vermogen/> zijn de smileys om feedback te geven niet met het toetsenbord te bereiken en dus te bedienen. Dit komt op meerdere pagina's voor.

Op pagina <https://www.lkca.nl/kennis/> is de knop 'Sorteer op' niet met het toetsenbord te bereiken en te bedienen.

Op pagina <https://www.lkca.nl/categorie/thema/ckv/?n=faq> zijn de veelgestelde vragen niet met het toetsenbord te bereiken en dus te bedienen.

Uitleg van dit success criterium

Alle functionaliteit op de website dient bediend te kunnen worden met het toetsenbord.

Dit succescriterium kan getoetst worden door de gehele website alleen te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes) om door de website te navigeren.

SUCCESCRITERIUM 2.1.2 (NIVEAU A)

Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Het mag nooit zo zijn dat een bezoeker "vast" komt te zitten, wanneer hij of zij met het toetsenbord navigeert. Denk bijvoorbeeld aan een menu, waar men niet meer uit kan 'tabben'.

Uitleg van dit success criterium

Dit succes criterium kan getoetst worden door de gehele website enkel te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes in een formulier) om door de website te navigeren.

SUCCESCRITERIUM 2.1.4 (NIVEAU A)

Sneltoetsen tekentoets

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofd- kleine letters), interpunctietekens, cijfers of symbolen te gebruiken, kan de sneltoets worden uitgezet of opnieuw worden toegewezen aan bijv. Ctrl of Alt toets.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succes criterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/artikel/werken-aan-cultureel-vermogen/> staat een YouTube video. In deze mediaspeler is het mogelijk om tekentoetsen te gebruiken voor de bediening. Er kan bijvoorbeeld 'k' gebruikt worden voor pauze en 'm' voor het geluid uitzetten. Dit kan problemen opleveren met spraaksoftware. Een oplossing is om de parameter 'disablekb=1' in de URL in het src-attribuut van het iframe element te zetten. De bediening met deze toetsen wordt dan uitgeschakeld (het is dan nog wel mogelijk om de video te bedienen met de tabtoets en de spatiebalk). Zie voor meer informatie: https://developers.google.com/youtube/player_parameters#disablekb.

Op de pagina staat ook een Vimeo video. In deze mediaspeler is het mogelijk om tekentoetsen te gebruiken voor de bediening. Er kan bijvoorbeeld 'f' gebruikt worden voor volledig scherm en 's'

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

om de video te delen. Deze tekentoetsen werken ook als de toetsenbordfocus op een andere knop in de mediaspeler staat (bijvoorbeeld op de pauzeknop). Dit kan problemen opleveren met spraaksoftware.

Uitleg van dit successcriterium

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofd- kleine letters), interpunctietekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste een van de volgende zaken:

- Uitzetten
Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
  - Opnieuw toewijzen
Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
  - Alleen actief bij focus
De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer op dat betreffende component wordt gefocust.
-

RICHTLIJN 2.2

Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/artikel/werken-aan-cultureel-vermogen/> staat een reactie formulier. In dit formulier staat een veld 'Naam'. Als hier niks wordt ingevuld verschijnt er in een pop-up melding. Deze melding verdwijnt na een tijdje. Dit kan voor sommige mensen te kort zijn om het te lezen. Deze timing kan niet worden aangepast. De handigste oplossing is dus om ervoor te kiezen altijd een melding te laten verschijnen die blijft staan.

Uitleg van dit succescriterium

Als een bezoeker beperkt de tijd heeft om iets te lezen of de doen op de pagina, dient de mogelijkheid geboden te worden om de tijd uit te zetten, aan te passen (tot ten minste tien keer de standaard tijdperiode) of te verlengen (minstens tien keer). Dit succescriterium is vooral belangrijk voor blinde en cognitief beperkte bezoekers. Let in het bijzonder op:

Formulieren:

Als de sessie binnen een bepaalde tijd verloopt, dient deze te kunnen worden uitgezet, aangepast of verlengd.

Uitleg van dit success criterium

Banners, sliders, scrollende content:

Beweging moet kunnen worden gepauzeerd, zodat de bezoeker de tijd heeft om de informatie te lezen / functionaliteit te bedienen.

Refresh:

Voorkom dat de pagina automatisch ververs na een bepaalde tijd.

Dit succescriterium moet in samenhang met Succescriterium 3.2.1 worden beschouwd, dat limieten stelt aan veranderingen van content of context als gevolg van een gebruikersactie.

SUCCESSCRITERIUM 2.2.2 (NIVEAU A)

Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende content, kan bezoekers afleiden bij het gebruik van

---

Uitleg van dit successcriterium

de rest van de pagina. Voorkom dit type content of bied de mogelijkheid om de beweging te stoppen of te pauzeren.

Voor eisen gerelateerd aan knipperende of flitsende content zie Richtlijn 2.3.

RICHTLIJN 2.3

Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

SUCCESSCRITERIUM 2.3.1 (NIVEAU A)

Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit successcriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Voorkom sterk flitsende content. Dit kan epilepsie aanvallen veroorzaken bij sommige bezoekers.

RICHTLIJN 2.4

Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

SUCCESCRITERIUM 2.4.1 (NIVEAU A)

Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de onderzochte pagina's is geen mechanisme aanwezig om de herhalende content over te slaan. Dit kan opgelost worden door een link op de pagina te plaatsen (skiplink) die de focus verplaatst naar de eerste unieke inhoud van de pagina. Deze link moet de eerste link van de pagina zijn. Deze link mag standaard verborgen zijn voor bezoekers, maar moet zichtbaar worden als de focus er op komt. Dit is van belang voor mensen die het toetsenbord gebruiken om te navigeren. Zij hoeven dan niet op iedere pagina door herhalende content zoals een menu te navigeren met de tabtoets.

<https://www.lkca.nl/>

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat blinde bezoekers en toetsenbordgebruikers blokken herhalende content kunnen overslaan, zodat zij direct bij de hoofdcontent kunnen komen. Denk bij blokken herhalende content aan alles dat zich op meerdere pagina's herhaalt: menu's, een zoekveld, logo etc. De beste manier om het overslaan van

Uitleg van dit successcriterium

herhalende content mogelijk te maken, is door bovenaan de pagina een skiplink te bieden die direct naar de hoofdcontent leidt. Zorg ervoor dat de link zichtbaar wordt, wanneer deze met het toetsenbordfocus ontvangt. Zie onze website als voorbeeld: www.accessibility.nl

---

SUCCESCRITERIUM 2.4.2 (NIVEAU A)

Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit successcriterium.

Niet alle paginatitels zijn consequent opgemaakt. Op pagina <https://www.lkca.nl/artikel/werken-aan-cultureel-vermogen/> en <https://www.lkca.nl/agenda/inclusief-leiderschap-mentale-programmering-en-visieontwikkeling/> is de paginatitel goed maar is het niet duidelijk van welke site de pagina is.

Het pdf document <https://codedi.nl/wp-content/uploads/2020/12/Inclusief-Leiderschap-AvC.pdf> heeft geen bestandstitel. Voor pdf documenten geldt dat zij een goede titel nodig hebben in de bestandseigenschappen. Deze titel geldt als paginatitel.

Dit geldt ook voor het pdf document <https://www.lkca.nl/wp-content/uploads/2020/06/Educatie-en-participatie-in-advies-Raad-voor-Cultuur-per-sector-2021-2024.pdf>.

Uitleg van dit success criterium

Bied een duidelijke, beschrijvende titel voor webpagina's. Gebruik hiervoor in HTML het title element. Een goede titel is belangrijk voor bezoekers met verschillende beperkingen. Het biedt een belangrijk hulpmiddel bij het navigeren door de website; men weet direct waar een pagina over gaat.

SUCCESCRITERIUM 2.4.3 (NIVEAU A)

Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/kennis/> staan bij het filter meerdere zichtbare tabbladen. Bij tabbladen moet de focus eerst over de onderdelen van het huidige tabblad gaan, voordat de focus naar het volgende tabblad wordt verplaatst. Dit is hier niet het geval. Hier gaat de focus eerst over de tabbladen en dan de inhoud van het actieve tabblad. Dit komt op meerdere pagina's voor.

Op elke pagina gaat de toetsenbordfocus na de menubalk en de knoppen 'bewaard' en 'inloggen' over alle onderliggende menu items. Dit is niet zichtbaar en niet de bedoeling. Dit komt op meerdere pagina's voor.

Uitleg van dit success criterium

Zorg dat de tabvolgorde door webpagina's logisch is, wanneer men met het toetsenbord navigeert. Als bijvoorbeeld een lightbox wordt geopend, dient de toetsenbordfocus direct in de lightbox te komen en dient niet uit de lightbox getapt te kunnen worden, voordat deze is afgesloten. Een ander voorbeeld: een knop met 'Meer opties' klapt uit, de opties verschijnen eronder. Als echter verder wordt getapt, is de eerste optie niet het eerstvolgende item dat toetsenbordfocus ontvangt.

SUCCESSCRITERIUM 2.4.4 (NIVEAU A)

Linkdoel (in context)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit success criterium.

Wat er op viel op de onderzochte webpagina's is dat er vaak title-attributen gebruikt worden bij links en dat daar dezelfde tekst in staat als de linktekst. Dit komt bijvoorbeeld voor op de homepage bij alle menu items. Bij voorleessoftware kan er voor gekozen worden om de title-attributen voor te lezen, als dat wordt gedaan worden deze teksten dus dubbel voorgelezen, dat kan hinderlijk zijn. Het title-attribuut is bedoeld om eventuele aanvullende informatie te geven. De link 'Lees meer' in de cookiemelding is een voorbeeld waar het title-attribuut juist aanvullende informatie zou kunnen geven. Hier kan het title-attribuut iets zijn als 'over cookies'.

<https://www.lkca.nl/>

Uitleg van dit success criterium

Bied een duidelijke linktekst, die aangeeft waar de link naartoe verwijst. Wees voorzichtig met links als 'klik hier' en 'lees verder'. Deze zijn alleen toegestaan, wanneer de omliggende context voldoende extra toelichting biedt. Denk hierbij aan de zin waar de link in staat of de kolomkop in een tabel. Het beste is echter om de linktekst zelf duidelijk genoeg te maken, zodat een blinde bezoeker direct weet waar een link naartoe verwijst, wanneer hij van link naar link 'springt'.

SUCCESSCRITERIUM 2.4.5 (NIVEAU AA)

Meerdere manieren

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit success criterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Zorg ervoor dat iedere pagina op de website op minstens twee verschillende manieren te bereiken is. Bijvoorbeeld door naast de standaard navigatie tevens een zoekveld of sitemap te bieden. Een uitzondering is een formulier of test die uit meerdere stappen bestaat: de stappen na de eerste pagina hoeven niet op een andere manier bereikbaar te zijn. Dit success criterium helpt

Uitleg van dit successcriterium

bezoekers met verschillende type beperkingen om content op de website te kunnen vinden.

SUCCESCRITERIUM 2.4.6 (NIVEAU AA)

Koppen en labels

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit successcriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

De koppen en labels (in een formulier) dienen altijd een goede beschrijving te bieden van het doel of onderwerp. Dit is belangrijk voor bezoekers met verschillende beperkingen: goede koppen en labels zijn essentieel om de content (snel) te kunnen begrijpen. Blinde bezoekers kunnen bijvoorbeeld een overzicht opvragen van alle koppen op de pagina en op die manier snel een beeld krijgen van de inhoud.

Voorbeeld: een kop als "Meer informatie" kan een betere beschrijving krijgen. Bijvoorbeeld "Meer informatie over voorleessoftware".

SUCCESCRITERIUM 2.4.7 (NIVEAU AA)

Focus zichtbaar

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op elke pagina is de focus nergens zichtbaar. Dit is van belang voor mensen die het toetsenbord gebruiken om een webpagina te bedienen en die wel het scherm kunnen zien, bijvoorbeeld mensen met een motorische beperking. Zij moeten kunnen zien waar de focus op de pagina is.

Uitleg van dit successcriterium

Zorg ervoor dat altijd visueel zichtbaar is waar de toetsenbordfocus zich bevindt, wanneer met het toetsenbord wordt genavigeerd.

Dit succescriterium kan getoetst worden door de gehele website enkel te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes in een formulier) om door de website te navigeren.

RICHTLIJN 2.5

Inputmodaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te gebruiken met andere inputs dan alleen het toetsenbord.

SUCCESCRITERIUM 2.5.1 (NIVEAU A)

Bewegingen aanwijzer

Als gebruik wordt gemaakt van multipoint- of padgebaseerde bewegingen, kunnen deze in principe ook worden bediend worden met een enkele aanwijzer.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Alle functionaliteit waar bij de bediening gebruik wordt gemaakt van multipoint- of padgebaseerde bewegingen, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerde beweging, tenzij een multipoint- of padgebaseerde beweging essentieel is.

Deze eis is van toepassing op webcontent die acties met de aanwijzer interpreteert (dus dit geldt niet voor acties die vereist zijn om de user agent of hulptechnologie te bedienen).

SUCCESCRITERIUM 2.5.2 (NIVEAU A)

Annulering aanwijzer

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, gelden diverse beperkingen in het toewijzen aan functies de functies omlaag, afbreken, en ongedaan maken.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste een van de volgende zaken:

- Geen gebeurtenis omlaag
De gebeurtenis omlaag van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- Afbreken of ongedaan maken
De functie wordt voltooid door de gebeurtenis omhoog en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken wanneer deze is voltooid;
- Ongedaan maken met gebeurtenis omhoog
Met de gebeurtenis omhoog kan elk resultaat van de voorgaande gebeurtenis omlaag ongedaan worden gemaakt;
- Essentieel
Het voltooien van de functie met de gebeurtenis omlaag is essentieel.

Functies die het indrukken van een toets op het toetsenbord of het numeriek toetsenbord nabootsen, worden als essentieel beschouwd.

Uitleg van dit successcriterium

Deze eis is van toepassing op webcontent die acties met de aanwijzer interpreteert (dus dit geldt niet voor acties die vereist zijn om de user agent of hulptechnologie te bedienen).

SUCCESCRITERIUM 2.5.3 (NIVEAU A)

Label in naam

Een component met een label dat tekst of afbeeldingen van tekst bevat, bevat de naam met de tekst die visueel wordt weergegeven.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit successcriterium.

Op elke pagina is aan de rechterkant een zoekknop zichtbaar. Als deze is opgeklapt dan is de visuele naam 'Sluiten', maar de naam in de code is 'Zoeken'. Dit komt omdat dit de naam is in het aria-label en die overschrijft de rest. Zorg dat de visuele naam overeenkomt met de naam in de code.

Uitleg van dit successcriterium

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Een best practice is om de naam te laten beginnen met de tekst van het label.

SUCCESCRITERIUM 2.5.4 (NIVEAU A)

Bewegingsactivering

Functionaliteit door middel van beweging van een apparaat of gebruiker, kan in principe ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- **Ondersteunde interface**
De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
  - **Essentieel**
De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig.
-

PRINCIPE 3

Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

RICHTLIJN 3.1

Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

SUCCESSCRITERIUM 3.1.1 (NIVEAU A)

Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Geef de belangrijkste taal van pagina's aan, zodat voorleessoftware van blinde bezoekers de informatie op de pagina correct kan voorlezen.

Voor HTML pagina's dient de taal aangegeven te worden met een 'lang' attribuut:
<html lang="nl">

Uitleg van dit successcriterium

Gebruik op XHTML pagina's zowel het xml:lang als het lang attribuut:

```
<html xml:lang="nl" lang="nl">
```

De taalcodes voor veelgebruikte talen: Engels: "en" of "en-US", Duits: "de", Frans: "fr", Fries: "fy". Zie voor overige taalcodes: <http://xml.coverpages.org/iso639a.html>

SUCCESSCRITERIUM 3.1.2 (NIVEAU AA)

Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinsdelen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit successcriterium.

Een aantal paginatitels zijn in het Engels, zoals bijvoorbeeld de zoekpagina. Aangeraden wordt deze paginatitels gewoon in het Nederlands te zetten.

Uitleg van dit successcriterium

Wanneer ergens een andere taal wordt gebruikt dan de basistaal van de pagina (zie successcriterium 3.1.1), dient hiervoor in de code een taalwisseling te worden aangegeven. Dan kan

Uitleg van dit successcriterium

voorleessoftware van blinde bezoekers die informatie op de juiste manier voorlezen. Het gaat bij dit successcriterium om zinsdelen of zinnen. Voor 1 woord hoeft geen taalwisseling aangegeven worden. Als een heel menu een andere taal heeft, dient hiervoor wel een taalwisseling te worden aangegeven.

Voor HTML pagina's dient de taalwisseling aangegeven te worden met een 'lang' attribuut. Bijvoorbeeld:

```
<p>Hieronder volgt de informatie in het Engels:</p>  
<p lang="en">First, there is...</p>
```

Gebruik op XHTML pagina's zowel het xml:lang als het lang attribuut:

```
<p xml:lang="en" lang="en">First, there is...</p>
```

De taalcodes voor veelgebruikte talen: Engels: "en" of "en-US", Duits: "de", Frans: "fr", Fries: "fy".

RICHTLIJN 3.2

Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

SUCCESSCRITERIUM 3.2.1 (NIVEAU A)

Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat geen grote wijzigingen plaatsvinden, wanneer onderdelen van de interface toetsenbord focus krijgen (dus wanneer er nog niet op wordt geklikt). Denk aan bijvoorbeeld links, knoppen en formulier invoervelden.

SUCCESCRITERIUM 3.2.2 (NIVEAU A)

Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat geen grote wijzigingen plaatsvinden, wanneer iets ingevoerd of veranderd wordt in een formulier invoerveld.

Uitleg van dit successcriterium

Voorbeelden van grote wijzigingen: de pagina ververst, er wordt een nieuw venster geopend of de pagina verandert zodanig, dat deze een andere betekenis heeft gekregen.

SUCCESCRITERIUM 3.2.3 (NIVEAU AA)

Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit successcriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Zorg voor een consistente navigatie: toon menu's, links en zoekvelden die op meerdere pagina's voorkomen altijd op dezelfde plaats.

SUCCESCRITERIUM 3.2.4 (NIVEAU AA)

Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Een onderdeel van de interface, dient altijd met dezelfde naam te worden aangeduid. Let er bijvoorbeeld op dat een contactpagina in het menu niet de ene keer 'contact' en de andere keer 'vraag stellen' wordt genoemd.

RICHTLIJN 3.3

Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

SUCCESCRITERIUM 3.3.1 (NIVEAU A)

Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/contact/> staat een contactformulier. Als in dit formulier de verplichte velden worden leeg gelaten verschijnt de melding: 'Dit is een verplicht veld.' bij de velden. Dit is geen foutmelding, maar een instructie. Een blinde ziet de rode kleur niet en kan deze tekst opvatten als een

---

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

algemene instructie, het is dan niet duidelijk dat er een fout is gemaakt. Dit kan opgelost worden door de meldingen aan te passen, naar bijvoorbeeld iets als 'Het veld Naam is niet (goed) ingevuld'. Dan is het duidelijk dat er een fout is gemaakt.

Dit geldt ook voor de melding 'Voer een geldig e-mailadres in!' als er een onjuist formaat e-mail wordt ingevuld. Dit is geen foutmelding maar een instructie.

Op pagina <https://www.lkca.nl/artikel/werken-aan-cultureel-vermogen/> staat een reactie formulier. Als hier de 'Naam' wordt leeg gelaten komt er een popup met de melding 'Vul dit veld in!', dit is geen foutmelding en blijft maar tijdelijk staan. De foutmelding moet blijven staan tot het probleem is opgelost.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg voor goed identificerende foutmeldingen, wanneer een formulier niet kan worden verstuurd. Verwijs tekstueel naar het invoerveld dat niet correct is ingevuld. Vermijd woorden als 'dit veld is verkeerd ingevuld'. Voor blinde bezoekers is het namelijk beter om concreet de naam van het veld te noemen.

Zie voor meer informatie ons artikel over formulieren: www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

SUCCESCRITERIUM 3.3.2 (NIVEAU A)

Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Bied bij formulier invoervelden duidelijke labels en instructies, zodat het voor alle bezoekers duidelijk is wat ingevuld dient te worden. Instructie dienen zowel voor ziende bezoekers als voor blinde bezoekers te achterhalen zijn.

Zie voor meer informatie ons artikel over formulieren:
www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

SUCCESCRITERIUM 3.3.3 (NIVEAU AA)

Foutsuggestie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Indien mogelijk is het goed om suggesties te bieden, wanneer een formulier verkeerd is ingevuld. Probeer naast een goed identificerende foutmelding (zie succes criterium 3.3.1), dus ook een suggestie ter verbetering te bieden. Dit mag een algemene suggestie zijn.

Bijvoorbeeld: "controleer of het e-mailadres het volgende formaat heeft: naam@domein.nl".

Een concretere suggestie: een suggestie als: "bedoelde u de plaats 'Leiden?', als 'Lieden' is ingevoerd. Hoewel dit heel goed is, hoeven suggesties uiteraard niet altijd zo concreet geboden te worden.

SUCCESSCRITERIUM 3.3.4 (NIVEAU AA)

Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit success criterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Zorg voor foutpreventie bij formulieren voor wettelijke verplichtingen, financiële transacties, het aanpassen van persoonsgegevens in een database of het doorgeven van testuitslagen. Bied gebruikers bijvoorbeeld voor het uiteindelijke versturen van zo'n formulier de mogelijkheid om de gegevens te controleren en aan te passen.

PRINCIPE 4

Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën

RICHTLIJN 4.1

Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

SUCCESCRITERIUM 4.1.1 (NIVEAU A)

Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/contact/> is een `</p>` tag gevonden waarvoor geen `<p>` tag is gevonden (stray end tag). Dit komt nog een keer voor op de pagina. Dit komt op meerdere pagina's voor.

Op pagina <https://www.lkca.nl/publicaties/nieuwsbrief/> is een `</link>` tag gevonden. Een `<link>` tag is een self closing tag en heeft geen `</link>` nodig.

Op pagina <https://www.lkca.nl/artikel/werken-aan-cultureel-vermogen/> staat in de code de id-waarde 'comment' meerdere keren dubbel. Dit kan een parser error veroorzaken, wat

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

problemen kan opleveren met hulpsoftware. Id-waarden moeten uniek zijn op een pagina.

Ook staat er op de pagina een stray start tag `<div>`. Deze tag wordt niet gesloten met een `</div>` tag. Dit komt op meerdere pagina's voor.

Uitleg van dit successcriterium

Webpagina's moeten kunnen parsen. Oftewel, de pagina mag geen grammaticale fouten bevatten. Er wordt gecontroleerd op:

- Volledige en correcte begin- en eindtags. Bijvoorbeeld: `<td>tekst</td>`
- Elementen dienen op het juiste niveau (de juiste plaats) weer te worden afgesloten. Een fout voorbeeld: `<ul><li>lijstitem</ul></li>`

In bovenstaande voorbeeld had `</li>` gebruikt moeten worden vóór `</ul>`

- Gebruik geen dubbele attributen. Bijvoorbeeld: `<img title="tekst" title="tekst" />`
  - Zorg ervoor dat de waarden van id attributen uniek zijn voor die pagina. Op 1 pagina mag een id-waarde dus slechts 1 keer voorkomen.
-

Uitleg van dit successcriterium

We raden aan om pagina's te valideren. Hierbij wordt op meer zaken gecontroleerd dan voor dit successcriterium vereist is. Als een pagina valideert, kan in ieder geval met zekerheid gesteld worden dat de hierboven genoemde problemen niet voorkomen. De officiële W3C validator: validator.w3.org.

Het is ook mogelijk om meerdere webpagina's tegelijkertijd in een keer te valideren. Zie hiervoor: www.htmlhelp.com/tools/validator/batch

SUCCESSCRITERIUM 4.1.2 (NIVEAU A)

Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit successcriterium.

Op pagina <https://www.lkca.nl/?s=corona> heeft de knop 'Filter op' geen rol die door software te bepalen is. Dit is een span element die interactief is gemaakt door middel van JavaScript.

Op pagina <https://www.lkca.nl/artikel/werken-aan-cultureel-vermogen/> staan vijf smileys. Dit zijn lijst elementendie interactief

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

zijn gemaakt door middel van JavaScript. De interactieve 'rol' hiervan is niet door software te bepalen, tevens mist de naam van de elementen. Dit komt op meerdere pagina's voor.

Op pagina <https://www.lkca.nl/categorie/thema/ckv/?n=faq> staan uitklapbare items. Deze hebben geen juiste rol die door software is te bepalen. Dit zijn h2 elementen die interactief zijn gemaakt door middel van JavaScript. Daarbij mist de status of het ingeklapt of uitgeklaapt is ook.

Uitleg van dit successcriterium

Zorg ervoor dat de naam en rol van onderdelen van de interface door software te begrijpen zijn. Zo is bijvoorbeeld bij `<a href="http://www.accessibility.nl">Homepage Accessibility</a>` de rol: link en de naam: 'Homepage Accessibility'. Wanneer echter een afbeelding wordt gebruikt (met JavaScript klikbaar gemaakt) in plaats van een "`<a href=...`", zou de rol niet te achterhalen zijn door software en kan bijvoorbeeld aan blinde bezoekers niet worden voorgelezen dat het hier een link betreft.

Voor formulier invoervelden dienen ook de toestanden, eigenschappen en/of waarden door software bepaald te kunnen worden. Dit kan verkeerd gaan, wanneer JavaScript op een foutieve manier wordt toepast.

Uitleg van dit success criterium

Meer informatie over het aangeven van de naam, rol, waarde en toestand van HTML elementen: www.w3.org/TR/2012/NOTE-WCAG20-TECHS-20120103/H91

SUCCESSCRITERIUM 4.1.3 (NIVEAU AA)

Statusberichten

In content kunnen statusberichten door software worden bepaald met behulp van rol of eigenschappen, zodat de berichten aan de gebruiker getoond kunnen worden zonder dat deze de focus krijgen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit success criterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software worden bepaald met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen laten zien zonder dat ze de focus krijgen.

Onderzoeksgegevens

Opdrachtgever

Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst

Type onderzoek

WCAG 2.1, niveau AA

Onderzoeksdatum

19 januari 2021

Toegepaste norm

[EN 301 549](#) (PDF, 1,9 Mb). Deze norm bevat integraal [WCAG 2.1](#).

Evaluatiemethode

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van de [WCAG evaluatiemethode](#). Bij deze methode hanteren wij de uitzonderingen zoals beschreven in artikel 1, lid 4 van de [Europese richtlijn voor de toegankelijkheid van overheidswebsites en -apps](#). De uitzonderingen staan beschreven op [DigiToegankelijk](#).

Binnen de scope van het onderzoek is de steekproef representatief voor de content die wordt aangeboden (conform WCAG-EM).

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op www.lkca.nl (URI-basis)

Tussen haken staat de motivering om een gedeelte al dan niet mee te nemen. Zie voor meer informatie de evaluatiemethode.

Steekproef

De steekproef bevat de volgende 15 pagina's.

- <https://www.lkca.nl/>
- <https://www.lkca.nl/contact/>
- <https://www.lkca.nl/publicaties/nieuwsbrief/>
- <https://www.lkca.nl/?s=corona>
- <https://www.lkca.nl/paginabestaatniet>
- <https://www.lkca.nl/artikel/werken-aan-cultureel-vermogen/>
- <https://www.lkca.nl/opinie/oproep-investeer-juist-in-deze-moeilijke-tijd-in-cultuuronderwijs/>
- <https://www.lkca.nl/kennis/>
- <https://www.lkca.nl/categorie/thema/ckv/?n=faq>
- <https://www.lkca.nl/experts/>
- <https://www.lkca.nl/agenda/inclusief-leiderschap-mentale-programmering-en-visieontwikkeling/>
- <https://codedi.nl/wp-content/uploads/2020/12/Inclusief-Leiderschap-AvC.pdf>
- <https://www.lkca.nl/wp-content/uploads/2020/06/Educatie-en-participatie-in-advies-Raad-voor-Cultuur-per-sector-2021-2024.pdf>
- <https://www.lkca.nl/artikel/over-cultuur-raak-je-nooit-uitgepraat/>
- <https://www.lkca.nl/agenda/nascholing-kinderen-als-cultuurmakers/>

Gebruikte technieken

Er is bij dit onderzoek vanuit gegaan dat [alle door W3C uitgebrachte technieken](#) ondersteund zijn door toegankelijkheid en dus gebruikt mogen worden.

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulpapparatuur.

User Agents

Bij dit onderzoek zijn de volgende webbrowsers en software gebruikt:

- Google Chrome, versie 87
- Mozilla Firefox, versie 84

- Microsoft Edge 87
- Adobe Acrobat Pro DC

Afhankelijke technologie

- HTML5 <http://www.w3.org/TR/html5/>
- CSS <http://www.w3.org/Style/CSS/specs/>
- WAI-ARIA <http://www.w3.org/TR/wai-aria/>
- ECMAScript 5 <http://www.ecma-international.org/publications/standards/Ecma-262.htm>
- DOM <http://www.w3.org/DOM/>
- SVG <http://www.w3.org/TR/SVG/>